

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

De posteriori parte operis tertiae diei, de productione videlicet plantarum.
disput. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](#)

impediret: si quæ namque aqua ex orificio alicuius fontis prodiret, profinūs à terra sorberetur, nec cum alia coniungi posset ad fluuij generationem. Vnde videmus fluuios multos, eos præsertim qui terras aridas pertransiunt, in aestate exiccati, & in annis valde siccis, tum plurius fontes, tum ingentes fluuios omnino arefcere. His igitur, & aliis similibus de cauis, mare appellatur lœsus, vnde exēne fluminā: non verò quodd̄ eminentius sit quām terra discoptera.

Contextus facer, in quo prior pars operum tertiae diei traditur, planus est ex iis, quæ disputationibus præcedentibus dicta sunt. Solum admonuerim, cùm dicitur: & vidi Deus quod esset bonum, intelligendum esse, aquas scilicet esse congregatas in locum unum, & terram esse discooperatam, ad finem iam explicatum.

DISPUTATIO XII.

De posteriori parte operis tertiae diei, de productione videlicet plantarum.

Cur Deus plantarum terrae conuenierit.

Discooperta terra, Deus statim eadem die cam plantis vestiuit: tum ad ornatum & pulchritudinem illius: tum etiam ut animalibus sequentibus diebus condensis cibum prepararet. Augustinus lib. 5. super Genesim ad literam c. 4. & 5. & lib. 8. cap. 3. affirmare videtur terram die tertia virtutem producendi plantas accepisse: produxisse verò illas postea paulatim temporis progressu. Contrarium tamen sonat aperte Scriptura Genes. cap. 1. affirmatque communis Doctorum sententia, plantas videlicet productas fuississe tertia die in suo esse perfecto. Cū enim prima die specierum productio, non ad naturam, sed ad naturæ autorem spectet, cuius, ut quæstione 2. articulo 3. ostendimus, est proprium conferre primò esse speciebus in aliquo, aut aliquibus earum individuis: Dei autem perfecta sint opera: sancè quando Deus produxit plantas, eas produxit perfectas quoad magnitudinem, quam unaquaque suapte natura postulat, ad quam multa earum non nisi longo tempore per naturales causas peruenissent. Atque hæc plantarum productio est, quæ Genes. 1. tertia die narratur facta.

Idem censendum est de animalibus, quæ sunt à Deo sequentibus diebus producta, fuississe videlicet producta in esse & magnitudine perfecta, quam non nisi longo tempore per causas naturales attigilserint.

Caiet. op. 1. Quare quando Genes. 1. dicitur: *Protulit terra herbam viventem, & lignum pomiferum.* Et inferius subiungat: *Et protulit terra herbam viventem, & lignum faciens fructum:* censet terram concurrens efficienter ad primam plantarum productionem, ita videlicet, ut Deus mediante terra, tamquam causa media efficiente, eas produxerit. Contraria tamen sententia, terram videlicet concurrens solū passiuē materiam subministrando, Deumque se solo plantas efficienter produxisse, est communis Doctorum, omninoque amplectenda.

Plantas primas solas Deus efficiens, ter prodixit. Quare quando Genes. 1. dicitur: *Germit terra herbam viventem, intelligendum est, ministrando materiam, ex qua herba producatur, atque ex ipsa terra egrediatur.* Similiter quando rursum dicitur: *Protulit terra herbam viventem, intelligendum est, ministrando simili modo materiam.*

Circa contextum facrum solū est quod admonemus, *lignum pomiferum*, idem esse, quod *lignum ferens fructum*. Pomum namque usurpari solet pro-

fructu generaliter sumpro. Dum dicitur: *Cuīsmen in semetipso sit super terram, intelligendum est, ad speciei conseruationem propter individuum corruptibilitatem.*

DISPUTATIO XIII.

Vtrum tertia die productæ fuerint plantæ noxiæ.

Dabit Doctores, num statim tertia die productæ fuerint omnes species plantarum: An verò venenosæ, & aliae plantæ noxiæ, quales sunt tribuli, spinæ, productæ fuerint post Adæ peccatum in peccatum illius.

Pars, que negat, suaderi potest. Primo, quoniam Scriptura Genes. i. narrans plantas tertia die productas ait: *Et protulit terra herbam viventem, & facientem semen iuxta genus suum, lignumque faciens fructum:* & habens unumquodque semen secundum speciem suam, & vidi Deus quid esset bonum: quæ sancè in venclofas & noxiæ plantas non quadrant.

Secundò, quoniam Genes. 3. in peccatum statim dicitur Adamo, *Quia comedisti de ligno, ex quo preceperam tibi ne comederes, maledicta terra in opere tuo, in laboribus comedes ex ea cunctis diebus vita tua spinas & tribulos germinabit tibi: ex quibus sancè viderur colligi, nec ante peccatum germinasse spinas & tribulos, nec futurum fuississe, ut haec germinaret, si primi parentes non peccasset.*

Basilius homilia 5. Hexaëmeron, & Ambrosius lib. 3. cap. 9. & 11. licet affirmet venenosas & infructuosas plantas tertia die fuississe productas, tum ne earum pulchritudo vniuerso deferset, tum etiam quia, quæ hominibus venenosæ sunt, aliis rebus prefunt, imò quadam earum cum aliis commixtæ ad hominum morbos pellendos conducent, sedandisque doloribus inferiunt, multeque aliae ex illis percipiuntur utilitates: vtique adeò tamen spinas, & tribulos ante peccatum productos fuississe locis citatis negant, vt cum illis Damascenus libr. 2. fidei orthodoxæ cap. 16. & Beda ac Rabanus in Genesim, affirmant, *rosam ante peccatum prodidam fuisse sine spinis, post peccatum verò spinis munita cepisse.*

Probabilior tamen est contraria sententia, in quam inclinant Augustinus 3. super Genesim ad litteram cap. 18. & D. Thomas 1. parte, quæstione 69. articul. 2. ad secundum, & plerique alii in Genesim. Nempe, etiam spinas & tribulos productos fuississe ante peccatum. De his autem spinis, quæ rosis, multique aliae fructiferis & egregiis plantis sunt innatae, dubitandum non est, Augustinum & D. Thomam constanter fuississe arbitratos, fuississe nascituras, etiam nullum peccatum in orbe suscepimus, nullum namque foret produci eiusmodi plantas, & insurgere spoliatas iis munimentis, quæ ipsi innatae sunt.

Ratio, quæ me mouet, ut etiam spinas alias & tribulos fuississe ante peccatum productos cum posterioribus patribus affirmem, est. In primis, quoniam, ut Augustinus loco citato ait, etiam ex spinis & tribulis commoditates percipiuntur, ad animam, terrestriumque animalium pastum, & ad multa alia. Deinde quoniam haec non magis nocua & molestia sunt hominibus quam serpentes, quos constat ante peccatum extitisse. Præterea quoniam postea constitutione vniuersi, quæ nunc est, & tunc (saltē extra terrestrem paradisum) erat, oriun-